



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 05 Aralık 2023
Sayı : 293

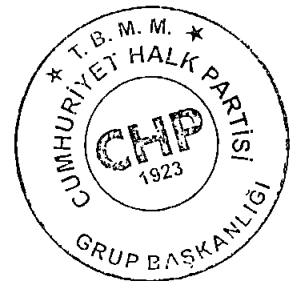
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa SARIGÖL
Erzincan Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 8-12-2023	Esas No: 2/1854



TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
07 Aralık 2023
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
07 Aralık 2023
No: 1938337

GEREKÇE

Engelliler için savunduğumuz bağımsız yaşam hakkı, ancak ve ancak devletin engellilere bakış açısının değişmesiyle gerçekleşebilir. Uluslararası engelli kriterlerine dayalı, kriterlerin sürekli değişmediği, özlük haklarının tam verildiği, hane içindeki kişi başı gelir seviyesinin bir asgari ücret tutarının 1/3'ünün değil, engellinin bizzat kendisinin gelirinin değerlendirildiği, en az bir asgari ücret üzerinden hesaplanacak ve dayanağı olan istihdam kriterlerinin uygulandığı bir düzenle gerçekleşebilir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının yayınladığı son raporda; Ulusal Engelli Veri Sisteminde kayıtlı ve hayatta olan engelli sayısı; 1.414.643'ü erkek, 1.097.307'si kadın olmak üzere 2.511.950' dir. Ağır engeli olan kişi sayısı 775.012'dir.

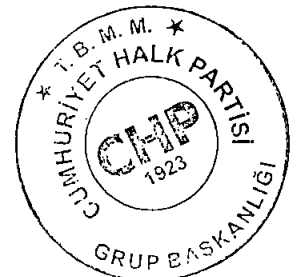
Yine aynı raporda %70 ve üzeri engeli olup engelli maaşı alan kişi sayısı 2022 yılı itibari ile 279 Bin'dir. % 40 ve % 69 arasında engel oranı olup engelli maaşı alan kişi sayısı 348 bin olarak gerçekleşirken engelli yakını aylığı alan kişi sayısı 2020 ve 2021 yıllarında 98 bin, 95 bin gerçekleşirken son yayınlanan raporda düşüş eğilimi göstermiş ve 82 bine inmiştir. Son yapılan zam oranları ile yüzde 40-69 arası engelli aylığının 1.594' TL den 1.874 TL'ye, yüzde 70 ve üzeri engelli aylığı 2400 TL'den 2.811 TL'ye çıkmıştır.

Diğer yandan 18 yaş altı engelli yakını olan vatandaşlara ödenen engelli yakını aylığı 1.594 TL'den 1.874 TL'ye, hafif silikozis aylığı 3.445 TL'den 4.050 TL'ye, orta silikozis aylığı 3.938TL'den 4.629 TL'ye, ağır silikozis aylığı ise 4.388 TL'den 5.158 TL'ye getirilmiştir.

Yukarı da özetle vermiş olduğum rakamlarda ortaya koymaktadır ki tepeden tırnağa her şeye 1 yılda yüzde 100'ün üzerinde zam meydana gelirken engellilerimizin aylıklarında yapılan artış oranı yüzde 26-30 arasında kalmaktadır. Bugünün şartlarında asgari ücret 11.400 TL, açlık sınırı 13 Bin TL' iken bu rakamlarla engellilerimizin hayatını ikame etmeleri beklenemez.

Bu kadar az bir maaşla yetinmek durumunda kalen engelli vatandaşlar aylık miktarı belirlenirken bir de "hanedeki kişi başına düşen gelirin asgari ücretin üçte birinden az olması" kriterine takılmaktadır. Bu kriterin varlığı; engelli yurttaşlarımızı yoksullaştıran ve mağdur eden sebeplerden biridir. Bu kanun teklifi ile bu mağduriyetin giderilmesi amacıyla; engelli aylığı bağlanırken "hane içindeki kişi başına düşen gelir "kavramı kaldırılmalı; yerine "kişinin kendi gelirinin esas alınması "ibaresi eklenmesi amaçlanmıştır.

Yine kanun teklifi ile başkasının yardımı olmadan hayatını idame ettiremeyen ve engellilik durumunu ilgili mevzuat çerçevesinde belgeleyen; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilenlere muhtaçlık hali devam ettiği sürece aylık olarak en az asgari ücret tutarında bir ücret ödenmesi bu şekilde; engelli vatandaşların yaşadığı mağduriyetinin giderilmesi ve engelli bireylerin hak kayıplarının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.



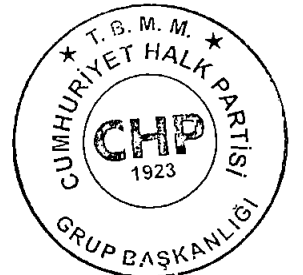
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Başkasının yardımı olmaksızın hayatım devam ettiremeyecek şekilde engelli olduklarını ilgili mevzuatı çerçevesinde kanıtlayan, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilenlere muhtaçlık hali devam ettiği müddetçe aylık olarak asgari ücret kadar ücret ödenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Madde ile engelli vatandaşlarımıza verilen destek ve maaş ödemelerinde değişikliğe gidilerek hane içinde fert başına düşen gelir kriterinden vazgeçilerek; engelli vatandaşların kendi gelirinin esas alınması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.



65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 -01/07/1976 Tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan " (4.860) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda" ibaresi "asgari ücret tutarında " şeklinde; fıkranın (b) bendi ile maddenin ikinci fıkrasında yer alan "(3.240) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile .çarpımından bulunacak tutarda " ibareleri "net asgari ücret tutarında" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 01/07/1976 Tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunu'nun 2'nci maddesinin 2'nci fıkrasındaki "hane içinde kişi başına düşen "ve 3'üncü fıkrasındaki "hane içinde kişi başına düşen "ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür

